

Dosarul nr. 2ra-1346/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. G. Cazacu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, Iu. Cimpoi, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecători

Oleg Sternioală

Victor Burduh

Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Olga Caigorodțev reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Caigorodțev împotriva Guvernului Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Olga Caigorodțev reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc și s-a menținut hotărârea din 16 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 20 iulie 2018, Olga Caigorodțev a depus cerere de chemare în judecată împotriva Guvernului Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a relatat că la 27 decembrie 2017, reprezentantul său, avocatul Nicolae Daniliuc s-a adresat Procurorului General al Republicii Moldova cu o plângere penală în interesele sale, în care a solicitat începerea urmăririi penale în privința judecătorilor Nina Vascan, Vladislav Clima și Ecaterina Palanciuc în baza art.307 CP RM - pronunțarea cu bună știință de către judecători a unei decizii contrare legii, art. 324 CP RM - corupere pasivă, art. 328 CP RM - excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu și în baza art. 329 CP RM - neglijență în serviciu.

La 11 ianuarie 2018 a primit o scrisoare din numele Procuraturii Generală a Republicii Moldova, iar la 17 ianuarie 2018 a contestat acțiunile ilegale ale Procurorului General al Republicii Moldova cu privire la refuzul pornirii urmăririi

penale judecătorului de instrucție al Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, care prin încheierea din 05 martie 2018 a respins ca fiind neîntemeiată plângerea sa din 17 ianuarie 2018.

La 06 martie 2018 a atacat cu recurs încheierea din 05 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani la Curtea de Apel Chișinău, care prin decizia din 18 aprilie 2018 a respins ca inadmisibil recursul declarat.

În opinia reclamantei, odată ce a primit plângerea din 27 decembrie 2017, Procurorul General al Republicii Moldova a fost obligat, în conformitate cu art.19, art. 254 alin.(1) Cod de procedură penală, să cerceteze cazul dat complet, obiectiv și sub toate aspectele, iar în conformitate cu art.274 Cod de procedură penală, să emită o ordonanță motivată pe acest caz.

Reclamanta a menționat că a adresat trei întrebări organului de urmărire penală și procurorilor, și anume: de când judecătorii Curții de Apel Chișinău, restituind cauza la rejudecare, dau indicații clare instanței de fond care probe ar urma să fie administrate?; de când judecătorii Curții de Apel Chișinău, restituind cauza la rejudecare, dau indicații clare instanței de fond care soluție urmează a fi pronunțată?; care au fost temeiurile de a trimite cauza la rejudecare?

În continuare, a precizat că organul de urmărire penală și procurorii nu au oferit răspuns la întrebările date, astfel consideră că nu a fost auzită, a fost ignorată și umilită de către ultimii. Mai mult, i-a fost violat dreptul prevăzut de art.2 al Protocolului nr.7 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

A accentuat că acțiunile Procurorului General al Republicii Moldova au un caracter superficial, iar situația de fapt și de drept este analogică cu cea stabilită de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în paragrafele 90 și 91 din Hotărârea din 01 noiembrie 2010 în cauza Mătăsaru și Savinschi vs Moldova, în care la fel se impunea obligația pozitivă a statului de a efectua o investigație oficială și multilaterală, ceea ce înseamnă că organul de urmărire penală trebuia să depună eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat, dar nu să se limiteze pe concluzii pripite și nefondate pentru a refuza începerea oricăror investigații, pentru a-și motiva refuzul în începerea urmăririi penale pe presupuneri și ipoteze preconcepute.

A remarcat că organul de urmărire penală și procurorii neoferind răspuns la întrebările formulate, au încălcat art.1 al Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și anume obligația generală a statului de a recunoaște oricărei persoane aflate sub jurisdicția sa, drepturile și libertățile definite de Convenție.

Astfel, prin erorile comise în cauza dată, Moldova a încălcat flagrant prevederile art.1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și anume obligația generală a statului de a-i recunoaște oricărei persoane, aflate sub jurisdicția sa, drepturile și libertățile definite de Convenție.

Având la bază dispozițiile art.53 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, și art.41 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, reclamanta a afirmat că Republica Moldova, ca parte contractantă, prin instanțele de judecată și organele procuraturii intenționat i-a violat drepturile sale la un proces echitabil și examinarea cauzei într-un termen rezonabil,

cauzându-i astfel un prejudiciu moral, pe care îl estimează la o sumă echitabilă de 850000 de lei.

Olga Caigorodțev a solicitat încasarea din bugetul de stat al Republicii Moldova sumele de 850000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin erorile săvârșite în procesul penal de procurori și instanțele de judecată și 10000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică acordată.

Prin hotărârea din 16 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 14 decembrie 2018, Olga Caigorodțev reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 16 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a pretențiilor.

Prin decizia din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Olga Caigorodțev reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc și menținută hotărârea din 16 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că prima instanța corect a determinat raportul juridic dedus judecării, a dat apreciere completă obiectivă și sub toate aspectele probelor, astfel hotărârea pronunțată este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces, iar argumentele invocate de către apelantă sînt neîntemeiate și lipsite de suport juridic, motiv din care Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a ajuns la concluzia de a respinge apelul și a menține hotărârea instanței de fond.

La 15 mai 2019, Olga Caigorodțev reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Recurenta în motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, pe care o consideră nefondată, deoarece la emiterea acesteia instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia aplicată și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, încălcând astfel art. 1, 20, 53 din Constituția Republicii Moldova, precum și art.8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art.1, 6, 41 CEDO și art.1 al Primului Protocol adițional la CEDO.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 28 martie 2019 și a fost expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 08 mai 2018, însă date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

În aceste circumstanțe, recursul declarat de Olga Caigorodțev reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc la 15 mai 2019, se consideră în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea

depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Examinând temeiurile recursului declarat de Olga Caigorodțev reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Olga Caigorodțev reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Olga Caigorodțev reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Olga Caigorodțev reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc împotriva deciziei din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat